

ÁLLÁSFOGLALÁS

a 2022. évi parlamenti választások napján tartandó ún.
„gyermekvédelmi” népszavazással kapcsolatban

A Gyermekjogi Civil Koalíció „a pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló” 2021. évi LXXIX. törvénnyel, az ún. „gyermekvédelmi” törvénnyel kapcsolatban korábban már [több alkalommal megfogalmazta a véleményét](#), ahogyan az ún. „[gyermekvédelmi](#)” népszavazással összefüggésben is. **Kiemeljük, hogy a fenti törvénynek már az elnevezése is félrevezető, mert mintegy tagadja és ezzel a hitelét is rontja a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek**, amelyet mind a laikus közvélemény, mind a hazai és a nemzetközi szakma jogi normaként fogadott el, magasra értékelt, továbbá mint hatályos „gyermekvédelmi törvényt” tart számon.

A jogalkotáshoz kapcsolódóan a Koalíció egyetért a Magyar Pszichiátriai Társaság és a Magyar Pszichológiai Társaság 2021. január 21-én megjelent szakmai állásfoglalásának azon gondolatával, hogy a 2021. évi LXXIX. törvény a pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépés ürügyén a gyerekek egy részének mentális egészségét kifejezetten veszélyezteti.

I. Az ENSZ Gyermekjogi Bizottsága Magyarország számára – mint a Gyermekjogi Egyezmény 1991 óta részes államának – számos ajánlást fogalmazott meg ([legutóbb 2020-ban](#)), így többek között, hogy biztosítsa valamennyi gyermek, gyermekcsoport esetében az egyenlő bánásmódot, garantálja minden gyermek jogainak és legfőbb érdekeinek figyelembevételét az őket érintő valamennyi döntés során.

A Gyermekjogi Egyezmény a gyermekek hátrányos megkülönböztetése minden formájának tilalmával értelemszerűen nem kezdeményezi és nem támogatja a 18 éven aluliak nemváltás céljából indított hormonkezelésen, illetve nemátalakító műtéten való részvételét sem. Ugyanakkor a 13. cikke kimondja a gyermekek jogát a számukra fontos információkhoz való hozzáféréshez, ideértve a szexuális- és reprodukciós egészséggel összefüggő kérdéseket is. A 24. cikke pedig rögzíti az elérhető legmagasabb minőségű egészségügyi ellátáshoz való jog keretében a saját testük és egészségük feletti kontrollt, a fejlettségüknek és kibontakozó képességeiknek megfelelő szabad választás jogát, amit a Gyermekjogi Bizottság 15. számú [Átfogó kommentárja](#) részletesen ki is fejt.

II. Az ún. „gyermekvédelmi” népszavazás több olyan kérdésben mozgósít, amelyeknek hatóköre, érvényessége nem ismert, továbbá amelyekről nincs és nem volt átfogó kutatás, adatgyűjtés, szakmai vita vagy párbeszéd.

Az ún. „gyermekvédelmi” népszavazás kérdéseit alkalmatlannak tartjuk arra, hogy a polgárok hiteles tájékoztatáson alapuló döntést hozzanak, továbbá arra, hogy az Országgyűlés az „igen” vagy “nem” válaszok többségével záruló érvényes és eredményes népszavazás eredményeként megvalósuló jogszabályalkotása a gyermek legfőbb érdekét szolgálja.

Tény azonban, hogy az elmúlt években emelkedett azoknak a gyermekeknek a száma, akik nemi identitásukkal, orientációjukkal kapcsolatosan kértek információt és segítséget. Fontosnak tartjuk, hogy ők is megfelelő segítséget kapjanak az okok jobb megértését és a lehetőségek további lehetőségeit illetően.

Gyermekjogi szempontból nem támogatható és nem fogadható el, ha valaki egy gyermeket rá akar beszélni, vagy meg akar győzni arról, hogy nemváltás céljából hormonkezelésre vagy nemátalakító műtétre van szüksége. A segítő szakmai protokolloknak megfelelően azonban a gyermek érzéseinek elfogadása, a felmerült kérdések megfelelő kezelése szakmai feladat.

A gyermekvédelem szakmailag megalapozott, megelőző és segítő tevékenység, feladata többek között a gyermekek támogatása és a küzdelem a kirekesztés bármely formája ellen. Ezért hangsúlyozzuk, hogy a bántalmazás minden formája, így a szexuális bántalmazás megelőzése és kezelése esetén is fontos szerepe van a tájékoztatásnak, a gyermekek tudatossága növelésének, különösen a testük, lelkük védelmével kapcsolatban, mert aki rendelkezik a korának megfelelő információval a szexualitásról, az könnyebben fel tudja ismerni a veszélyes helyzeteket.

Elengedhetetlen, hogy a gyermek az érettségének, érdeklődésének megfelelő tudást és tájékoztatást kapjon saját teste-lelke működéséről, ismerje meg önmagát. Kiemelten nagy jelentősége van a megelőzésben a magas minőségű és megfelelő módszertanú oktatásnak, mások mellett a Gyermekjogi Egyezmény szellemiségének és betűjének megfelelő szexuális és reprodukzív egészségről.

III. **Az ún. „gyermekvédelmi” népszavazás kérdései nem igazi problémákat állítanak a középpontba,** továbbá az LMBTQ családokban nevelkedő gyermekekkel összefüggő társadalmi kérdések tabusításával megsérti az Alaptörvényt.

Fontosnak tartjuk, hogy az országgyűlési választások miatti felfokozott politikai hangulatban **sem feledkezzünk meg a gyermekvédelem igazi problémáiról,** mint például a roma gyerekek gyakori hátrányos megkülönböztetéséről, a gyerekek elleni erőszak minden formájának megelőzéséről és megszüntetéséről, a gyerekek és családjaik szegénységének csökkentéséről, a kirekesztettség veszélyeiről, a pandémia következtében fellépő súlyos mentális problémák kezeléséről, egy hatékony egészségügyi, gyermekvédelmi és egy adaptív oktatási rendszer megvalósításáról, továbbá a gyerekek részvételi jogának érvényesüléséről.

A Gyermekjogi Civil Koalíció azt kéri a Kormánytól, hogy a gyermekvédelem igazi problémáit orvosolja, és tegyen eleget az ENSZ Gyermekjogi Bizottságának Magyarország számára megfogalmazott ajánlásainak, amelyek éppen ezeknek a problémáknak a megoldását szolgálják.

A gyermekek védelme mindannyiunk közös felelőssége!

Budapest, 2022. február 8.

A Gyermekjogi Civil Koalíció részéről:

Család, Gyermekek, Ifjúság Egyesület

Gyerekesély Egyesület

Esélyt a Hátrányos Helyzetű Gyerekeknek Alapítvány (CFCF)

Főnix Mozgalom

Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány

Igazgyöngy Alapítvány

Jogismeret Alapítvány

Magyar LMBT Szövetség

Magyar Pedagógiai Társaság Gyermekek Szakosztálya - Korczák Munkabizottság

Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége (MEOSZ)

Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen (NANE)

PATENT Egyesület

Rosa Parks Alapítvány

Társaság a Szabadságjogokért

UNICEF Magyarország

Validity Alapítvány

Világszép Alapítvány

Valamint egyéni szakértők:

Aczél Anna

Békés Zoltán

Bíró Dalma

dr. Hegedűs Judit

dr. Katonáné dr. Pehr Erika

dr. Lux Ágnes

dr. Mátyók Fanni

dr. Rácz Andrea

dr. Révész Magda

dr. Tóth Zsófia

Tománé Mészáros Andrea